У ті часи, коли дерева вирішили втекти з міста, на горищі найвищого кам'яного будинку жив хлопчина, котрий над усе в світі хотів полетіти й стати Принцом хмар.

— Як ви навчилися літати? — питав він у птахів. Але ті замість відповіді весело затріпотіли крильми й полетіли за виднокіл.

— Як стати Принцом хмар? — допитувався він у вітра-всезнайка, проте той тільки засміявся і помчав далі...

Що ж залишалося хлопчині? Тільки одне — міцно притиснутися лобом до шибки вікна своєї кімнатинки в небі й вислуховувати новини, які приносили хмари з усіх кінців світу. В їхньому будинку мешкали дрібні чиновники, що приїхали в місто на заробітки і ще не мали сімей. Дітей хлопчак бачив лише за вікнами сусідніх будинків. А коли він виглядав з вікна, то дивувався безлічі дрібненьких постатей, які, мов сновиди, вешталися вулицею.

Тому й не дивно, що хлопчина вподобав хмари, надто вранішні, найнепосидючіші, які здатні перетворюватися на справжнього ведмедя, зафарбовуватися у рожевий колір. Подеколи йому здавалося, ніби хмари кличуть його з собою, але щойно починали вони пливти по небу, як відразу ж розпадалися, наче пушинки перестиглої кульбаби, й, пронизані сонячним промінням, зникали.

Ніхто не знає, скільки часу день у день простоював хлопчина біля вікна. Аж ось одного дня побачив він невеличку хмаринку, що стрімко летіла прямісінько на нього.

— Егей, непосидо! — гукнув хлопчина.— Зупинись на часинку.

— Ну й зупинилася! Чого тобі треба?

— Хочу полетіти разом з тобою і стати Принцом хмар...

— Не мели дурниць! Досі ще жоден хлопчик не навчився літати, а тим паче не став Принцом хмар. Забудь про це...— Хмаринка осудливо глянула на зніченого хлопчака, а той прошепотів:

— Як же забути про це?! Та й навіщо? Якщо є Принц хмар, котрий із сутінками спускається на землю і затіває ігри з самотніми дітьми, чому б і мені ним не стати? Все одно я завжди сам-самісінький...— Хлопчина сумно похилив голову, а хмарка ніжно погладила його по обличчю.

— Це неможливо, дурненький! Щоб стати Принцом хмар, треба спершу пройти через Золоті ворота, а це ще нікому не вдалося! — Хмарка полетіла в небо, а хлопчак надовго поринув у роздуми.

— Що сталося з нашим маленьким? — занепокоїлася мати.— Перестав їсти, всміхатися...— Вона відчула тривогу в серці, але вже на другий день забула про неї. Треба було йти в бетонні лабіринти міста й шукати, де б заробити на шматок хліба. Хлсщчак залишився сам. Чи день минув? Чи вічність? А може, лише година? Він дивився крізь вікно і зненацька почув чийсь голос:

— Допоможи мені, брате! Рятуй мене!...

"Хто б то міг бути?" — Він нахилився через підвіконня. Вулицею, як і завжди, вешталися люди. Ніхто й голови не підвів. "Може, мені вчулося?" — подумав хлопчина, коли це той самий голос знову попрохав:

— Рятуй мене, брате! Тільки не барися...

Коли хлопчик пильніше глянув на підлогу, то між дощок помітив плямисту ящірку, яка намагалася звільнити свого хвоста.

"Звідки вона тут узялася?"— Хлопець здивовано здвигнув плечима. Ящірка ж знову нагадала, щоб поквапився, бо вона, Мерсада, уже ледь дихає від болю. Хлопчик обережно, двома пальцями, взяв ящірку і легенько, щоб не відірвати їй хвоста, поглянув до себе.

— Не бійся, виросте другий! — нетерпляче мовила та. Малий зчудувався: звідки вона знає його думки? Відтак, оговтавшись, потягнув ящірку сильніше.

— Нарешті я вільна! — Мала полонянка полегшено зітхнула і на радощах замахала обірваним хвостом.— Дякую тобі від імені всього Племені ящірок, і проси в мене все, чого тільки захочеш! — Вона смішно витягнула свою плескату голову, а ошелешений хлопчик ледь чутно прожебонів:

— Хто ти така? І що я можу в тебе просити?

— Я тобі вже сказала. Я — Мерсада, принцеса Племені ящірок, яким лише раз у сто мільйонів років дозволяється покидати зірку Бангалору! — В золотавих очах ящірки відбився промінець сонця, і всю кімнату відразу залило яскраве світло.

— А де ж та зірка? — Хлопчик нахилився до ящірки, однак та похитала головою.

— Не можу тобі цього сказати! Дуже далекий шлях до неї... Втім, бувай, мені вже час в дорогу. На пам'ять залишаю тобі свою шкіру, вона виконає все, чого ти забажаєш, крім безглуздя і зла. Закарбуй це собі на носі. І ще запам'ятай: мій дарунок зможе виконати лише три твої бажання! — І мала гостя зникла.

Хлопчина роззирнувся довкола, а потім мимохідь глянув на свою долоню й закляк: на ній біліла Мерсадина шкіра.

Значить, усе було наяву.

— От якби мені полетіти! — прошепотів він замріяно. І, о диво! Тієї ж миті перед ним розступилася стіна і Східний вітер, підхопивши його, поніс у небо.

— Вище, ще вище! — весело наспівував вітер.— Далеко зірка Бангалора, а ще далі Золоті ворота.

— Що ти там шепочеш сам до себе? — занепокоєно спитав малий мандрівець, але вітер не чув його слів. Вони летіли так швидко, що перестрашені хмари розступалися перед ними. Невдовзі без жодної зупинки долетіли вони до Світлого пагорба й побачили на ньому самотню стару жінку. її тіло було схоже на суцільну криваву рану.

— Допоможи мені, синку! — стала вона благати хлопчака, проте той і голови не повернув до неї. Йому, звичайно, було шкода немічну стару, але не міг же він отак просто витратити своє друге бажання. Він щодуху помчав далі на плечах вітру, а вслід їм нісся жалісливий голос старенької:

— Хлопчику, побажай, аби загоїлися мої рани!

— Радше побажав би, щоб ніколи тебе не зустрічати! — зі злістю прошепотів хлопець.

І тієї ж миті й Світлий пагорб, і стара жінка зникли, мов їх ніколи й не було.

— Тепер у тебе залишилося лише одне-єдине бажання! — засміявся хлопчику в обличчя вітер.— Ліпше було допомогти нещасній!

— Подумаєш, розумаха! Сам знаю, що ліпше! — сердито буркнув малий у відповідь.

Вітер натомість струсив його з себе і далі полетів сам. Хлопчак затремтів від страху: один-однісінький залишився він на білому світі. Коли ж прийшов до тями, то побачив перед собою височезні мідні ворота, що загородили все небо — не перестрибнеш і не обійдеш — а перед ними чатувала величезна триголова жаба. З її очей бурхав вогонь, а з горла били громи. "Настав мій кінець!" — у відчаї подумав нещасний хлопчина і заціпенів од страху, але зненацька Триголова сказала людським голосом та так голосно, що все небо затремтіло:

— Дай води!

Наляканий малий мандрівець не міг і кроку ступити. Пообіч нього байдуже пропливали хмарки: де тут знайдеш джерело чи річку?

— Дай напитися! — Триголова вперла в хлопчину свої величезні вирячкуваті очі.— Дай, бо зараз же тебе проковтну!

Тремтячи всім тілом, хлопчак уже думав про найгірше, та раптом згадав про Мерсадину шкіру й побажав, аби перед триголовим чудиськом забило джерело. І — царице небесна! Ще не доказав він останніх слів, як біля його ніг зажебоніла вода і Триголова стала жадібно її ковтати. І відразу ж шкіра ящірки злетіла з хлопчакової долоні й зникла в безвісті. "Що ж тепер зі мною буде?" — Хлопець згорьовано захлипав, а жаба суворо гримнула на нього:

— Чого сльози ллєш? Не бійся нічого: ти мені допоміг, то і я тебе не забуду. Слухай уважно. Перед собою ти бачиш лише перші, Мідні ворота. Я приставлена стерегти їх, але тебе пропущу. Однак знай, що за ними другі, Срібні ворота, і стереже їх Мати ящірок, а вона ще нікого не пропустила.

— Як же тоді я пройду? — несміливо запитав хлопчак, а Триголова так засміялася, що далеко внизу, на землі, затремтіли скелі.

— Пройдеш, не суши тим голову. Мати ящірок знає, що ти врятував її доньку. Вона допоможе тобі знайти Золотого птаха, який знає диво-пісню, і той, кому він її проспіває, стане Принцом хмар... А тепер іди, бо хоча вогонь у шлунку я погасила, проте прокинувся голод! — Триголова роззявила три пащеки, неначе три печери, і хлопчак, жахнувшись, притьмом кинувся навтьоки.

Ніхто не знає, скільки часу він біг, поки не побачив Срібні ворота, а перед ними величезну, всю у вогні, Матір ящірок. "Так виглядає смерть!" — подумав малий мандрівець і перестрашено зажмурив очі. Коли ж через якийсь час розплющив їх, то від подиву аж присів: Мати ящірок приязно усміхалася йому! А потім лагідно мовила:

— Не бійся мене, хлопчику, я не заподію тобі лиха! Велике спасибі тобі за Мерсаду, й можеш спокійно йти через Срібні ворога, однак знай: за ними — сад, а в ньому — Чорне озеро, але ти не вагайся — коли підійдеш, вода перед тобою розступиться і з'явиться вузесенька стежечка. Постарайся щонайшвидше перебігти нею озеро, бо якщо спотикнешся або забаришся, вода зімкнеться над твоєю головою. Добре затям, що це буде біг заради життя. І тільки в кінці стежки ти побачиш Золоті ворота, а перед ними Матір вітрів, яка всіх, хто насмілиться наблизитись до неї, перетворює у лід, бо вона — проклята і тому має крижане серце. А розтопиться воно лише тоді, коли хтось її, бридку й потворну, поцілує в обидві щоки. Втім, нічого не бійся! — Мати ящірок, зміряла малого мандрівця допитливим поглядом.— Не зважай на те, що її лице в струпах і виразках, що від неї дме крижаний вітер, а підбіжи, поцілуй в обидві щоки й миттю відскоч. Від твого поцілунку з її серця стопиться крига і вона звільниться від прокляття, а в віддяку одчинить перед тобою Золоті ворота.

— А далі? — Хлопчак відчув слабкість у колінах.

— Далі все залежить від тебе самого. Якщо схибиш, то будеш, мов нерозумний вітер, вічно ганяти по світу! — Мати ящірок одчинила Срібні ворота.

Тільки хлопчак минув їх, як перед ним зашумів вітами сад, далі розступилися води Чорного озера, й між високими стінами води з'явилася вузенька біла стежечка. Коли малий мандрівець ступив по ній кілька кроків, йому здалося, що ось-ось водяні стіни впадуть на нього й навічно поховають на дні озера. Проте він жодного разу не спіткнувся і щасливо дістався на протилежний бік Чорного озера.

Нарешті перед ним засяяли величезні Золоті ворота, а біля них він побачив чудисько в струпах і виразках, але з м'якими лагідними очима, в яких стояли сльози. "Невже ота потвора — Мати вітрів? — засумнівався хлопець.— Яка ж вона бридка! — Від гидливості йому навіть подих перехопило, і він уже хотів було повернути назад, але якась невидима сила, що її випромінювали очі чудиська, втримала його.— Я повинен допомогти Матері вітрів!" — Хлопчак зібрався з силами, в кілька стрибків опинився поруч потвори й квапливо поцілував її в обидві щоки.

Відразу ж щось затріщало, загриміло, заскреготала крига і... на очах хлопчака з обличчя чудиська стали зникати струпи і виразки. За якусь мить розтопилося і його скрижаніле серце, й перед малим мандрівцем постала незвичайної вроди красуня з лагідними очима.

— Спасибі тобі, добрий хлопчику! — Вона всміхнулася йому і відчинила Золоті ворота.

Хлопчак увійшов у них і застиг з широко відкритими очима: перед ним був повний сонячного сяяння, пахощів і ледь чутного щебетання птаства сад, якого й уві сні не побачиш. А посеред саду буяла троянда. Одна-єдина. Золота. Щойно він підійшов і торкнувся її вустами, як з неї вилетів справжнісінький Золотий птах. Малий злякано затремтів. "Для того, щоб зазвучала пісня, яка перетворить тебе в Принца хмар, треба вбити Золотого птаха!" — пригадав він слова Матері ящірок, але не було в нього ні сили, ні рішучості позбавити птаха життя.

"Виходить, даремно пройшов я через Золоті ворота,— зболено подумав хлопчак.— Навіщо ж тоді взагалі було здійснювати таку далеку мандрівку? Адже я ніколи не зможу вбити Золотого птаха! Тож Принцом хмар ніколи не стану!"

По його щоках потекли гарячі сльози. І в цю мить з горла птаха полинула пісня, якої ніхто ніколи ще не чув. Відтак чиясь тепла лагідна рука обняла малого за плечі й він відчув, що з кожною хвилиною стає легшим і прозорішим. І, наче здаля, до нього долинув голос Золотого птаха:

— Щасти тобі, Принце хмар! Якби ти мене вбив, то навіженим вітром гасав би світом. А так... Щасливої тобі дороги! — Птах стрімко злетів у височінь, а хлопчина за ним.

Ніхто не знає, скільки часу він так літав і скільки гір, долин, пустель перелетів, поки не дістався до рідного міста.

Над містом саме сутеніло. В непривітному небі, сірі й холодні, мовчали кам'яні вежі, а далеко внизу все ще вешталися вулицями перехожі. По деякім часі малий мандрівець відшукав свою кімнатку на горищі височезного будинку і, підлетівши до вікна, в подиві застиг: із-за шиб на нього дивилися широко розплющені очі якогось хлопчака.

— Ти ба, Принц хмар! — вигукнув малюк і відчинив вікно. І затіяли вони гру на цілісінький день, потім шепотілися всю ніч, а наступного дня сміялися...

Тільки на третій день, коли сонце вже закотилося за виднокіл, Принц хмар спохопився і прошепотів до товариша:

— Мені час в дорогу! Адже на світі є чимало самотніх дівчаток і хлопчаків на горищах височезних бетонних будинків...

І підбадьорливо всміхнувшись на прощання, полетів.

Кажуть, що він літає й досі...